

Sport Against Violence and Exclusion

IV RAZVOJ ODNOSA PORODICE I TRENERA NA BAZI POVJERENJA I RECIPROCITETA

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Kontakt informacije:

PROJEKT KOORDINATOR
UNIVERZITET SPORTA U LITVANIJI

Assoc. Prof. Dr. Rasa Kreivyte

rasa.kreivyte@lsu.lt

Posjetite nas:

Webpage – www.sportsave.eu

Moodle - <http://moodle.sportsave.eu/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Sadržaj

- Lekcija 1 Saradnja roditelja i trenera kao oslonac u životu mladih sportista
- Lekcija 2 Komunikacija – aktivno slušanje i povratne informacije
- Lekcija 3 Rješavanje sukoba

Sport Against Violence and Exclusion

Lekcija 1 Saradnja roditelja i trenera kao oslonac u životu mladih sportista

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

PREGLED

Lekcija je namijenjena za

- povećanje razumijevanja motivacije roditelja i stilova roditeljstva
- Razvijanje vještina komuniciranja o očekivanjima i obavezama roditelja i trenera, te izrada Pravila ponašanja

Lekcija 1. Saradnja roditelja i trenera kao oslonac u životu mladih sportista

Sadržaj

Lekcija 1.1. Stilovi roditeljstva i motivacija

Lekcija 1.2. Treneri i emocionalni rad

Lekcija 1.3. Sastanak trener - roditelji

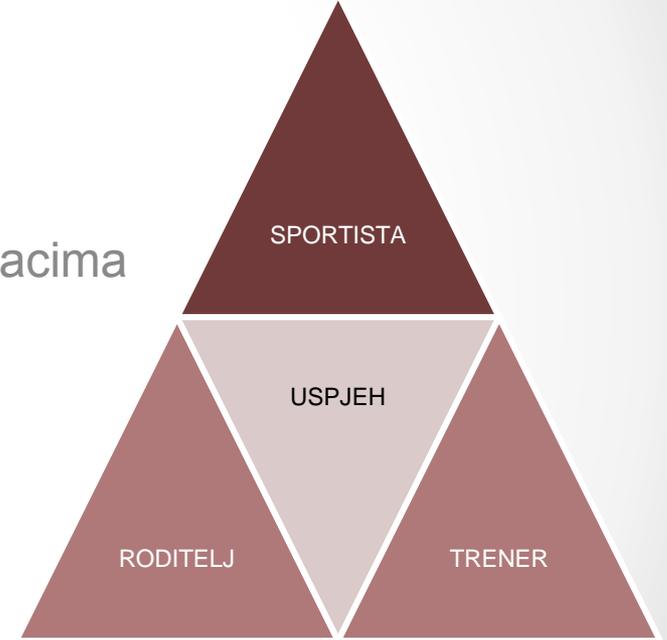

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Zašto su roditelji važni?

- Prvenstveno – oni su roditelji djeteta
- Djeca uče od roditelja sljedeće modele:
 - Glavne životne vrijednosti
 - Kako se odnositi prema trenerima i vršnjacima
 - Model komuniciranja
 - Kako se nositi sa porazima i pobjedama
 - Samokontrola ponašanja
 - Donošenje odluka

Lekcija 1.1. Stilovi roditeljstva i motivacija

- Sportski trougao: trener – roditelj – sportista
- Stilovi roditeljstva u sportu: nezainteresirani, pretjerano kritični, galamdžije sa klupe, ,“treneri“ sa strane, pretjerano zaštitnički roditelji
- Motivacija roditelja: vide li sport kao rekreativnu aktivnost ili kao profesionalnu karijeru za svoje dijete

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.1. Stilovi roditeljstva i motivacija

Nezainteresirani roditelji

Kako ih prepoznati?	Šta učiniti po tom pitanju?
Odsutan je sa događaja i roditeljskih sastanaka	Razgovarati sa roditeljem i saznati razloge za takvo ponašanje; bez donošenja pretpostavki
Zaboravan	Objasniti vrijednosti bavljenja sportom
Ne pruža podršku	Pokažite iskreno zanimanje i podršku za njihovo dijete

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Pretjerano kritični roditelji

Kako ih prepoznati?	Šta učiniti po tom pitanju?
Grde svoju djecu	Objasnite važnost pohvale za dječije samopoštovanje
Nikad nisu zadovoljni djetetovim postignućima	Naglasite negativne posljedice stalne kritike na dječji nastup
Više zainteresirani za sport nego za dijete	Pokažite svojim primjerom kako motivirati i podučavati dijete

Lekcija 1.1. Stilovi roditeljstva i motivacije

Galamdžije sa klupe

Kako ih prepoznati?	Šta učiniti po tom pitanju?
Sjede tačno iza klupe i galame	Nemojte se svađati tokom takmičenja
Glasniji od trenera	Tokom pauze direktno im se obratite da su loši primjeri za djecu
Verbalno vrijeđaju sportiste u timu, trenere, protivnike,...	Dajte im neki zadatak (da vode statistiku, brinu o opremi) - nešto što će ih zaposliti

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je odgovornost isključivo projektnih partnera i ne odražava zvanične stavove Evropske unije.

Lekcija 1.1. Stilovi roditeljstva i motivacija

“Treneri“ pored klupe

Kako ih prepoznati?	Šta učiniti po tom pitanju?
Daju prijedloge/upute djetetu	Nemojte se raspravljati tokom takmičenja
Ometaju trenera na poslu	Nakon utakmice i tokom roditeljskih sastanaka, recite im kako je njihovo ponašanje zbunjujuće
Očekuju da će ih dijete slušati više od trenera	Recite sportistima da trebaju slušati upute trenera
	Ako je moguće, zamolite roditelje da budu ili treneri ili gledaoci

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.1. Stilovi roditeljstva i motivacija

Pretjerano zaštitnički roditelji

Kako ih prepoznati?	Šta učiniti po tom pitanju?
Izgedaju zabrinuto i komentiraju	Razgovarajte sa njima o njihovim strahovima od povreda
Prijete da će ispisati dijete iz kluba	Objasnite im pravila o sigurnosti djeteta
Previše zabrinuti za dobrobit djeteta	Razgovarajte o pobjedi i porazu kao sastavnom dijelu sporta
Više majke nego očevi	

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Vrijeme za razmišljanje

- Možete li prepoznati obrasce ponašanja roditelja vaših sportista?
- Kako se nosite sa njima?

- Podijelite sa grupom:

Jedan primjer dobre prakse ili situacije u kojoj ste bili zadovoljni načinom na koji ste riješili problem

Jedan primjer prakse koju bi drugi trebali izbjegavati ili situacija za koju biste željeli da ste drugačije riješili

Lekcija 1.1. Stilovi roditeljstva i motivacija

5 važnih pitanja za roditelje

- Da bi imali dobar odnos s roditeljima bez obzira na njihov stil, dobijte pozitivne odgovore od njih za sljedećih 5 pitanja :
 1. Možete li povjeriti svog sina ili kćerku treneru (što znači: možete li vjerovati treneru i prihvatiti njegov/njen autoritet?)
 2. Možete li prihvatiti dječije razočarenje?
 3. Možete li pokazati samokontrolu pred djetetom?
 4. Možete li posvetiti malo svog vremena dječijem sportu?
 5. Možete li dozvoliti da vaše dijete donosi vlastite odluke?
- Ako možete imati roditelje (bilo kojeg stila), koji razumiju važnost odgovora "Da", bit će vam puno lakše sarađivati i komunicirati s njima

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.2. Treneri i emocionalni rad

- Od trenera se očekuje da kontroliraju svoje emocije dok rade sa sportistima i roditeljima:
- Emocionalni prikaz pravila - pravila o tome što nam je dopušteno i nije dopušteno prikazati
- Aktivnosti savjetodavnih neusklađenosti - strategija za usklađivanje emocija sa emocionalnim prikazima
 - Površinsko djelovanje
 - Dubinsko djelovanje

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.2. Treneri i emocionalni rad

Pravila emocionalnog prikaza

- Sve društvene uloge definirane su pravilima ponašanja
- Uobičajna pravila iskazivanja emocija su:
 - Vodite brigu o sportistima i pokazujte im entuzijazam
 - Uvijek izražavajte veliki entuzijazam i strast za treniranjem
 - Izbjegavajte ekstremne emocije (bijes, intenzivan bijes, previše radosti...)
 - Pokažite ljubav prema poslu
 -

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.2. Treneri i emocionalni rad

Vrijeme za razmišljanje

- Navedite neka pravila iskazivanja kojih se možete sjetiti
- Koliko je teško ili lako udovoljiti nekome?
- Koji faktori utiču na spremnost i sposobnost pridržavanja ovih pravila?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.2. Treneri i emocionalni rad

Površinsko djelovanje

- Osjećaj pojedinca je različit od emocije koja je potrebna - bez prilagođavanja unutrašnjeg osjećaja
- Pojedinač iskazuje potrebno vanjsko emocionalno ponašanje
- Vrsta emocionalnog pretvaranja
- Primjer: hvaleći svako dijete za isti nastup - hvalimo sa entuzijazmom, ali to ne znači da ga osjećamo kao takvog

- Možete li se sjetiti neke situacije u kojoj ispoljavate površinsko djelovanje?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.2. Treneri i emocionalni rad

Dubinsko djelovanje

- Kada su pojedinačni osjećaji i zahtjevi za izražavanjem emocija nedosljedni
- Osoba mijenja unutrašnje emocije kako bi uskladila unutrašnji osjećaj sa potrebnim emocionalnim izrazima
- Primjer: kada sportista dijeli s nama neke brige, pokušavamo zaista doživjeti taj osjećaj kako bismo pružili pomoć i savjet

- Možete li se sjetiti neke situacije u kojoj iskazujete duboko djelovanje?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.2. Treneri i emocionalni rad

Posljedice emocionalnih naprežanja

- Površinsko djelovanje povećava emocionalnu iscrpljenost i smanjuje zadovoljstvo poslom
- Duboko djelovanje i izražavanje prirodno osjetljivih emocija smanjuje iscrpljenost i povećava zadovoljstvo poslom
- Važno je voditi brigu o vlastitim osjećajima kako bi se zaštitilo mentalno zdravlje

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.3. Sastanci trener - roditelji

- Ključ uspješne saradnje i komunikacije sa roditeljima je sastanak prije početka sezone takmičenja
- Da biste imali efikasan i djelotvoran sastanak, trebali biste ga unaprijed planirati
- Svrha sastanka
- Raspored - sadržaj sastanka

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.3. Sastanci trener - roditelji

Svrha sastanka trener - roditelji

- Najčešće uključuje:
 1. Poboljšanje razumijevanja roditelja za važnost sporta mladih
 2. Motiviranje roditelja za konstruktivan angažman

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.3. Sastanci trener - roditelji

Sadržaj sastanaka (1/3)

1. Početak
 1. Izrazite zahvalnosti za dolazak i interes
 2. Predstavite sebe i svoj tim, dajte roditeljima vaše osnovne informacije
2. Ciljevi - koje ciljeve i vrijednosti želite postići
3. Pojedivosti programa

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.3. Sastanci trener - roditelji

Sadržaj sastanaka (2/3)

3. Pojediniosti sportskog programa

- Oprema za trening
- Rasporedi treninga
- Glavna pravila i smjernice
- Posebna pravila za nivo stručnosti i nivo takmičenja
- Medicinska pitanja (liječnički pregled,...)
- Osiguranje
- Način komuniciranja
- Ostali događaji

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.3. Sastanci trener - roditelji

Sadržaj sastanka (3/3)

4. Uloga trenera
 - Koje su osnovne obaveze trenera
5. Uloga roditelja
 - Obaveze roditelja i njihova ograničenja
6. Odnos trener - roditelj
 - Termini za sastanke, važnost dvosmjerne komunikacije
7. Kraj sastanka
 - Pitanja roditelja

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.3. Sastanak trener - roditelji

Uloga i očekivanja komuniciranja - koristan alat - MATRICA OČEKIVANJA I ODGOVORNOSTI

- Očekivanja i odgovornosti komuniciranja ključno je za međusobno razumijevanje
- Ako ne znate što roditelji očekuju i kako vide svoje odgovornosti, bit će teško razviti pravila ponašanja

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.3. Sastanak trener - roditelji

Uloga i očekivanja komuniciranja - koristan alat - MATRICA OČEKIVANJA I ODGOVORNOSTI

- Sastanak prije početka sezone takmičenja:
 1. Zamolite sve roditelje da napišu ono što misle da je kraj rečenice (poželjno je više odgovora)
 - Kao roditelj, očekujem od trenera da ...
 - Kao roditelj, ja sam odgovoran za....
 2. Učinite isto sa vaše strane:
 - Kao trener, očekujem od roditelja da...
 - Kao trener, ja sam odgovoran za....

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1.3. Sastanak trener - roditelji

Uloga i očekivanja komuniciranja - koristan alat - MATRICA OČEKIVANJA I ODGOVORNOSTI

3. Prikupite odgovore, analizirajte ih sa roditeljima i napravite spisak očekivanja i odgovornosti sa obje strane
 - Ako ima previše roditelja, zamolite ih da dođu na sastanak sa svojim odgovorima ili im dajte to kao domaću zadaću
4. Dogovorite se s njima o Pravilima ponašanja

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

MATRICA OČEKIVANJA I ODGOVORNOSTI

OD RODITELJA SE OČEKUJE DA:	OD TRENERA SE OČEKUJE DA:
RODITELJI SU ODGOVORNI ZA:	TRENER JE ODGOVORAN ZA:

Lekcija 1.3. Sastanak trener - roditelji

Sekcija znanja / Zadaci

ZADATAK: Na prvom sastanku sa roditeljima uradite vježbu;
Napravite zajednički spisak odgovornosti i očekivanja

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 1. Saradnja roditelja i trenera kao oslonac za život mladih sportista

Reference List

Ye, M. L., & Chen, Y. (2015). A Literature Review on Teachers' Emotional Labor. *Creative Education*, 6, 2232-2240.

Smoll, F. L., Cumming, S. P., & Smith, R. E. (2011). Enhancing Coach-Parent Relationships in Youth Sports: Increasing Harmony and Minimizing Hassle. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 6(1), 13–26.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Sport Against Violence and Exclusion

Lekcija 2 Komunikacija – aktivno slušanje i povratne informacije

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

PREGLED

Lekcija je namijenjena za

- Unaprijeđenje vještine aktivnog slušanja
- Unaprijeđenje vještine davanja i primanja povratnih informacija

Sadržaj

Unit 2.1. Aktivno slušanje

Unit 2.2. Efektivna povratna informacija

Lekcija 2.1. Aktivno slušanje

Šta predstavlja aktivno slušanje?

- Preusmjeravanje pažnje na ono što osoba govori i osjeća te pružanje odgovarajućih povratnih informacija vlastitim riječima kako bi mogli razumjeti poruku koja je usmjerena na vas (riječi i osjećaje)
- Razumijevanje poruka, situacija i drugih ljudi
- Da biste spriječili nesporazume
- Poštivanje mišljenja drugih, njihovih stavova i osjećaja
- Vrsta komunikacije koja vodi do toga da se druga osoba osjeća ugodno, da vjeruje slušatelju i da lako izrazi ono što zapravo želi izraziti

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 2.1. Aktivno slušanje

Šta predstavlja neaktivno slušanje?

- Pseudo slušanje - kad se pretvaramo da slušamo, ali u stvarnosti ne slušamo
- Slušanje jednog nivoa razgovora - kada čujemo samo verbalni dio poruke i ne obraćamo pažnju na konotaciju
- Selektivno slušanje - čujemo samo ono što želimo i što nas zanima
- Selektivno odbacivanje - čujemo sve, ali odbacujemo ono što nam se ne sviđa
- Grabljenjem riječi - slušatelj sluša samo onoliko koliko može ugrabiti priliku da govori za sebe
- Defanzivno slušanje - slušatelj je emocionalan
- Slušanje u “zasjedi“ - slušanje kako bi se napao govornik

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 2.1. Aktivno slušanje

Empatija i aktivno slušanje

- Aktivno slušanje je način na koji pokazujemo empatiju
- Aktivnim slušanjem dajemo drugima na znanje:

"Razumijem što govoriš."

"Zanima me i briga me."

"Prihvaćam vas kao osobu i takve kakvi jeste."

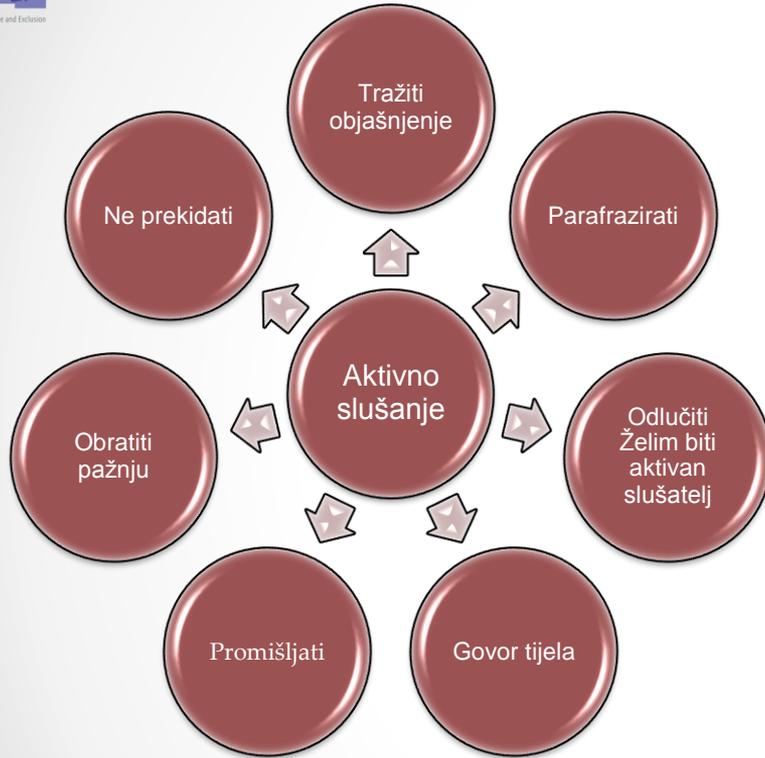
"Poštujem vaše mišljenje."

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Unit 2.1. Aktivno slušanje

Elementi aktivnog slušanja

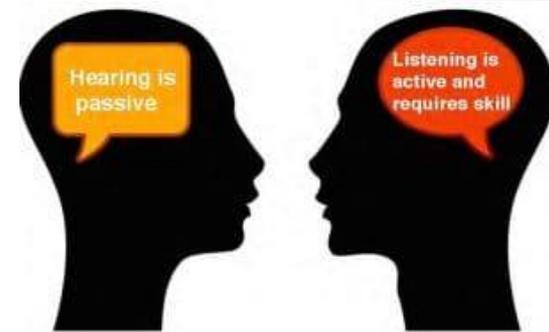

Donijeti odluku “Želim biti aktivan slušalac“

- Na početku razgovora recite samom sebi:

“Ovaj put ću aktivno slušati”

- Izbjegavajte smetnje
- Kada želite nešto reći "ugrizite se za jezik"

Lekcija 2.1. Aktivno slušanje

Ne prekidati

- Nemojte pogađati što je on / ona htjela reći
- Nemojte dovršavati njegove / njene rečenice
- Ako trebate prekinuti razgovor zbog nedostatka vremena, tada:
 - 1) Izvinite se,
 - 2) Objasnite zbog čega prekidate razgovor i
 - 3) Sumirajte prije nego što odete (žao mi je, stvarno vas moram sada prekinuti jer imam sastanak, zaista razumijem i pokušat ću ... “)

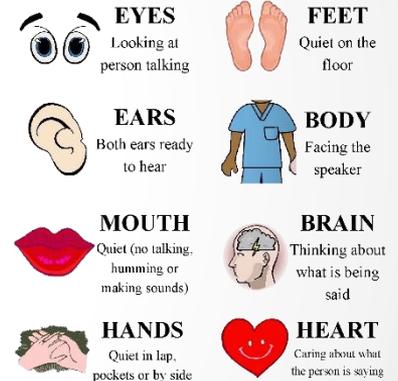
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Održite se

- Označite svojim tijelom da slušate (kako)?
 - Pogledajte osobu u oči, ali nemojte buljiti
 - Izbjegavajte ometajuće pokrete
-
- **VJEŽBA:** Pokažite mi kako izgledate kad aktivno slušate

Whole Body LISTENING

Lekcija 2.1. Aktivno slušanje

Govor tijela

- Budite ogledalo osjećanja vašeg sagovornika
- A: Ne mogu dalje ovako. Svakodnevno vježbam isto i nema poboljšanja.
- B: Vi ste doista frustrirani time.
- **OVO JE EMPATIJA** - prepoznavanje osjećaja drugih

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Tražiti objašnjenje

- Zatražiti od druge osobe da objasni što je on / ona razmišljao

A: Ne mogu više ovako nastaviti. Ništa mi ne odgovara!

C: Šta time mislite? Dajte mi primjer, što ti to ne uspijeva? Kako ste došli do tog zaključka?

ZAPAMTITE: pretpostavka = nesporazum

Lekcija 2.1. Aktivno slušanje

Parafraziranje

- U što je moguće manje riječi ponovite kako ste razumjeli što je druga osoba govorila
- Kratko i sažeto
- Uključite samo glavne tačke poruke
- Odnosite se samo na sadržaj poruke
- Govori se bez ikakve vrijednosti, razmišljanja ili tumačenja
- Naznačeno je da samo želimo bolje razumjeti našeg sagovornika
- "Ako sam vas tačno razumio ..."
- "Čini se da vjeruješ da ..."
- "Znači li to da ..."

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 2.1. Aktivno slušanje

Sekcija znanja / Zadaci

Šta je aktivno slušanje?

Šta znači "parafrazirati"?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 2.2. Efektivne povratne informacije

Efektivne povratne informacije

- Roditelji moraju biti obaviješteni o svom djetetu kao i o njegovom / njenom uspjehu
- Najbolji način je korištenje grafikona za mjerenje uspješnosti
- Napravite spisak drugih karakteristika važnih za dijete :
 - Komunikacija sa ostalom djecom
 - Ponašanje tokom treninga
 - Komunikacija sa trenerom
- Budite što konkretniji
- Navedite primjere za vaše izjave
- Zabilježite sve važne elemente ponašanja djeteta, tako da imate argumente u razgovoru s roditeljima

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 2. Komunikacija – aktivno slušanje i povratne informacije

Reference List

Burton, D., Raedeke, T.D. (2008). *Sport psychology for coaches*. Human Kinetics. Champaign, USA, pp 16 – 35

Centre for Curriculum and Professional Development. (1993). *Facilitator development workshop: Handbook for participants*. Ministry of Advanced Education, Training and Technology.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Sport Against Violence and Exclusion

Lekcija 3 Rješavanje sukoba

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

PREGLED

Ova lekcija je namijenjena za:

Razvijanje vještina za rješavanje sukoba i saradnju sa roditeljima u rješavanju sukoba

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

Šta odrasli obično rade kada su djeca u sukobu?

1. Kažnjavanje – za djecu, kažnjavanje i ponašanje često su nepovezani
2. Suočavanje s posljedicama - neprihvatljivo ponašanje povezano sa posljedicama
3. Pristup rješavanju problema - ponašanje se smatra problemom koji treba riješiti

ALI: U SVA TRI PRISTUPA, ODRASLI BIRAJU KAZNU ILI NEGATIVNU POSLJEDICU BEZ UKLJUČIVANJA DJECE

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

RETRIBUTIVNA u odnosu na RESTORATIVNU PRAVDU ?

RETRIBUTIVNA PRAVDA	RESTORATIVNA PRAVDA
Loše ponašanje smatra se kršenjem pravila	Loše ponašanje se doživljava kao šteta koju je počinila jedna osoba / grupa drugoj osobi
Utvrđivanje srama ili krivnje, fokusiranje na prošlost (što se dogodilo??)	Usredotočite se na rješavanje problema izražavajući osjećaje i potrebe i kako ih u budućnosti zadovoljiti
Autoritet odlučuje o kazni	Dijalog i pregovaranje svih uključenih
Uvođenje boli ili neugodnosti	Povezati obje strane s ciljem pomirenja i priznavanja odgovornosti za napravljene izbore

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

RETRIBUTIVNA u odnosu na RESTORATIVNU PRAVDU ?

RETRIBUTIVNA PRAVDA	RESTORATIVNA PRAVDA
Usmjeravanje pažnje na pravila i poštivanje pravila	Usmjeravanje pažnje na odnos i postizanje obostrano željenog ishoda
Sukob bezličan i abstraktan	Sukob je ličan uz mogućnost učenja iz njega
Jedna socijalna nepravda zamijenjena drugom	Fokusirajte se na ublažavanje socijalne nepravde
Drugi su posmatrači	Drugi su uključeni u olakšavanje pregovora
Odgovornost definirana kao primanje kazne	Odgovornost se shvaća kao razumijevanje uticaja djelovanja, preuzimanje odgovornosti za izbore i predlaganje načina za popravljavanje štete

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

Uloga roditelja u sukobu

1. Pozovite djecu / sportiste da zajedno razgovaraju o tome šta se dogodilo
2. Pitajte sve strane u sukobu koje su njihove potrebe i kako ih možemo ostvariti u budućnosti
3. Podržati pregovore između uključenih strana
4. Podržite razumijevanje da sukob utiče na sve ljude u okruženju
5. Dogovoriti se o posljedicama i postupcima

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

Kada dođe do sukoba...

- Ako dođe do sukoba između maloljetnih sportista, roditelji moraju biti uključeni u rješavanje sukoba
 1. Pozovite roditelje
 2. Objektivno objasnite situaciju sukoba
 3. Pitajte roditelje šta misle
 4. Recite im šta ste poduzeli kako biste riješili sukob
 5. Objasnite njihovu ulogu u rješavanju sukoba

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

Ukoliko su roditelji u sukobu sa vama...

1. Ostanite mirni, ne podižite glas, već ublažite informaciju izražavajući emocije
2. Neverbalno pokušajte pokazati da slušate, gledajte ih u oči
3. Pokažite da razumijete njihovu nevolju
4. Ponudite im svoje argumente
5. Ponudite plan aktivnosti za rješavanje sukoba
6. Ako se i dalje nastavi sukob, ponudite im da razgovaraju sa nadređenima

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

Svi griješimo...

- Ukoliko roditelj utvrdi da ste napravili grešku, priznajte je, te napravite plan kako popraviti grešku
- Na primjer: zaista nisam primijetio da je dijete bolesno / uzrujano zbog nečega ... i jako mi je žao zbog toga. Ja ću odmah ... i nadam se da
- Ali ne u pokornom tonu, već s povjerenjem i integritetom

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

Sekcija znanja / Zadaci

ZADATAK: Razgovarajte sa svojim sportistima o razlici između retributivne i restorativne pravde

Donesite plan sa njima kako riješiti zajednički sukob koristeći paradigmu restorativne pravde

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.

Lekcija 3. Rješavanje sukoba

Reference List

Hopkins, B. (2002) *Restorative justice in schools*. Support for learning. 17 (3) pp. 144 – 149. NASEN

Sport Against Violence and Exclusion

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija je izrađena uz podršku Evropske komisije, i odražava isključivo stajalište autora, te se Komisija ne može smatrati odgovornom prilikom upotrebe informacija koje se u njoj nalaze.